

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska och svenska som andraspråk 1

Tema: Digitaliseringens inverkan på språk och språkbruk

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Språkets uppbyggnad och användning i olika sammanhang. Digitaliseringens inverkan på språk och språkbruk. Skillnader mellan formellt och informellt språkbruk samt talat och skrivet språk.

Betygskriterium (E)

Eleven kan med viss säkerhet föra en dialog och delta i samtal i olika typer av sammanhang.

[Läroplan för gymnasieskolan, Gy11, Svenska och svenska som andraspråk 1]

Lärlarledda instruktioner

1. Introduktion till digitaliseringens inverkan på språk (10 min)

- Presentera ämnet för lektionen och dess relevans.
- Diskutera exempel på hur digitalisering har förändrat språk och kommunikation.
- Ge exempel på plattformar som påverkar språket, såsom sociala medier och kommunikationsappar.

2. Skillnader mellan formellt och informellt språk (15 min)

- Definiera formellt och informellt språkbruk.
- Diskutera när och vart de olika typerna av språkbruk används.
- Ge exempel på fraser som är typiska för vardagligt (informellt) språk jämfört med akademiskt (formellt) språk.

3. Talat och skrivet språk (10 min)

- Förklara skillnaderna mellan talat och skrivet språk.
- Diskutera hur digitalisering påverkar de två språkformerna.
- Ge exempel på situationer där skriftspråk är mer relevant än talspråk

och vice versa.

4. Sammanfattning och reflektion (15 min)

- Återsamla klassen för att reflektera över vad de har lärt sig.
- Ställ öppna frågor för att uppmuntra diskussion om språkets utveckling, användning och digitaliseringens påverkan.

Ämnesinnehåll

- **Digital kommunikation:** Förstå hur digitala plattformar påverkar språket i termer av snabbhet och ton.
- **Språkets förändring:** Hur språkbruk kan förändras över tid genom t.ex. slang och nya uttryck.
- **Sociala mediers påverkan:** Vilken roll sociala medier spelar i informellt språk.
- **Kulturella referenser:** Att språkbruk också kan variera beroende på kulturell och social kontext.
- **Skriftliga och muntliga normer:** Skillnader i regler och förväntningar mellan skriftligt och muntligt språk.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Digitalisering	Processen att konvertera information till digital form.	Från latin "digitus" (finger)
Informellt språk	Språk som används i avslappnade miljöer och vardaglig kommunikation.	Från franska "informel"
Formellt språk	Språk som används i professionella och akademiska sammanhang.	Från latinskt "formalis"

Diskussionsfrågor

1. Hur anser ni att digitalisering förändrar vårt sätt att kommunicera? Ge exempel.
2. Vilka fördelar och nackdelar ser ni med informellt språkbruk i sociala medier?
3. Hur skulle ni beskriva skillnaden mellan ett talat och ett skrivet meddelande? Kan exempelvis känslor uttryckas olika?

Aktivitet

Som aktivitet erbjuds eleverna att arbeta i par för att skapa en kort presentation där de analyserar hur digitalisering har påverkat ett specifikt

språk. Eleverna kan välja mellan att fokusera på sociala medier, ett specifikt språk eller en språklig förändring som de lagt märke till. Tre viktiga punkter ska inkluderas:

1. Exempel på digital påverkan.
2. Skillnader mellan hur språket används digitalt och i traditionella sammanhang.
3. Personliga reflektioner kring hur dessa förändringar påverkar kommunikationen.

Därefter presenterar varje par sina insikter för klassen.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad är skillnaden mellan formellt och informellt språk?	Formellt språk är mer strukturerat, med regler och akademisk ton, medan informellt språk är mer avslappnat och personligt.
Nämn tre plattformar som påverkar språkanvändning idag.	Facebook, Twitter, WhatsApp.
Diskutera hur digitaliseringen kan påverka vår kultur.	Den kan både berika och förändra vårt sätt att relatera till varandra och våra normer.
Vilka brister kan finnas i digital kommunikation?	Misstolkningar, brist på nyanser och känslor.
Hur har språket förändrats de senaste åren p.g.a. digitalisering?	T.ex. nya slanguttryck, emoji-användning.
Nämn en konsekvens av att språkbruk förändras.	Förståelseproblem mellan generationer.
Vad kan skriftspråk säga om avsändarens identitet?	Skriftspråk kan avslöja professionell status, uppfostran, och kulturell bakgrund.
Vad tycker du om att använda slang i formella sammanhang?	Det kan undergräva seriöshet men också göra kommunikationen mer relaterbar.

Hemuppgift

Eleverna får i uppgift att skriva en kort essä om hur digitaliseringen påverkar deras eget språkbruk. Den ska vara 2-3 sidor lång (A4, ca 100-150 tecken per sida) och inkludera exempel på situationer där olika språkformer används.

Citat

"Språket är den största uppfinningen som mänskligheten har skapat." - Noam Chomsky (1965).

Detta citat lyfter fram språkets betydelse för mänsklig kommunikation och hur det fortsätter att utvecklas, särskilt med digitaliseringens framväxt.

Tags: [Gymnasiet](#), [Svenska](#)